

NATIONAAL KOFFIE- EN THEEONDERZOEK

Een kwantitatief onderzoek onder Nederlanders in opdracht van Koffie
& Thee Nederland

ANOUK TRAMPER
JORIS DE JONGH

AMSTERDAM, AUGUSTUS 2018

INHOUDSOPGAVE

ACHTERGROND EN METHODE	03
KOFFIE EN THEE CONSUMPTIE	06
DRINKGEDRAG	12
KOFFIE- EN THEEAANBOD	19
FEITEN EN FABELS	25
BIJLAGEN	28

ACHTERGROND EN METHODE

ACHTERGROND

Ruigrok NetPanel heeft voor Koffie & Thee Nederland de kennis, de houding en het gedrag van de Nederlandse koffie- en theedrinkers in kaart gebracht. Het onderzoek is in juli 2018 uitgevoerd.

Hoofdvraag

In dit onderzoek staat de volgende vraag centraal:

Wat is de kennis, houding en gedrag van Nederlanders over koffie en thee?

Doelgroep

Dit onderzoek is gehouden onder Nederlanders van 16 jaar en ouder die minimaal één keer per week thee óf koffie drinken.

- In de pers kan de doelgroep van dit onderzoek worden omschreven als: *de Nederlandse koffie-/theedrinker*.
- In de tabellen en onderzoeksverantwoording noemen wij deze doelgroep: *koffiedrinkers / theedrinkers*.

METHODE

Het kwantitatieve onderzoek is online uitgevoerd. In totaal hebben 1.433 Nederlanders de vragenlijst helemaal ingevuld, waarvan:

- 858 Nederlanders die zowel koffie als thee drinken
- 373 Nederlanders die enkel koffie drinken
- 202 Nederlanders die enkel thee drinken

Voor de steekproefopzet zijn wij uitgegaan van een representatieve basissteekproef van Nederlanders van 16 jaar en ouder, representatief naar geslacht, leeftijd en opleidingsniveau*. Als steekproefkader hebben we gebruik gemaakt van het panel van een gespecialiseerde access panel provider**. Met behulp van een selectievraag zijn koffie en theedrinkers geselecteerd (drinken minimaal eens per week koffie of thee).

LEESWIJZER

Op de volgende pagina's beschrijven wij gezamenlijk de resultaten van de koffie- en theedrinkers. De hoofdstukken zijn ingedeeld per thema. In de grafieken en modellen tonen wij de resultaten van de koffie- en theedrinkers op totaalniveau. Daarnaast bespreken wij relevante verschillen tussen subgroepen, mannen versus vrouwen en tussen leeftijdscategorieën. De verschillen tussen de subgroepen zijn getoetst op significantie.

*Representativiteit wordt verkregen door middel van stratificatie van de steekproef (vooraf), quoterig (tijdens de datacollectie) en een kleine weging achteraf (bijlage). Als referentiebestand maken we gebruik van de Gouden Standaard 2017 (ontwikkeld door MOA en het CBS).

** Wij werken met leveranciers die voldoen aan onze kwaliteitseisen conform het Research keurmerk (gebaseerd op ISO 20252).

*** Bij een steekproefgrootte van n=1.000 bedraagt de steekproefmarge in het slechtste geval 3,1%. Dat wil zeggen dat bij een gevonden waarde van 50% in de steekproef het werkelijke percentage in de totale populatie tussen de 46,9% en 53,1% ligt. Maar hoe extremer de gevonden percentages, hoe kleiner de afwijking. Bij een gevonden waarde van 5% of 95% is de afwijking nog maar 1,4%.

KOFFIE EN THEE CONSUMPTIE

PROFIEL

Koffiedrinkers

Nederlanders die minimaal één keer per week koffie drinken

Nederlanders

**Drinkt
wekelijks
koffie...**

**Verdeling
koffiedrinkers**

82% 100%

Man

87% 52%

Vrouw

77% 48%

Jong (16 t/m 34 jaar)

63% 22%

Middel (35 t/m 54 jaar)

84% 35%

Oud (55 jaar en ouder)

95% 43%

Theedrinkers

Nederlanders die minimaal één keer per week thee drinken

Nederlanders

**Drinkt
wekelijks
thee...**

**Verdeling
theedrinkers**

71% 100%

Man

61% 43%

Vrouw

80% 57%

Jong (16 t/m 34 jaar)

67% 27%

Middel (35 t/m 54 jaar)

72% 35%

Oud (55 jaar en ouder)

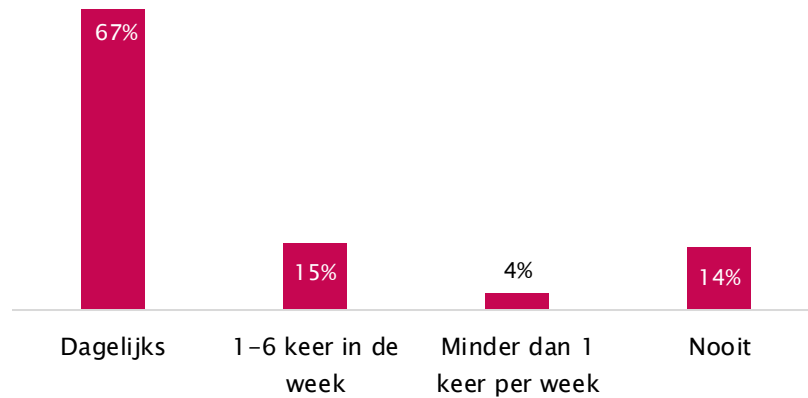
72% 38%

KOFFIE WORDT VAKER DAN THEE DAGELIJKS GEDRONKEN

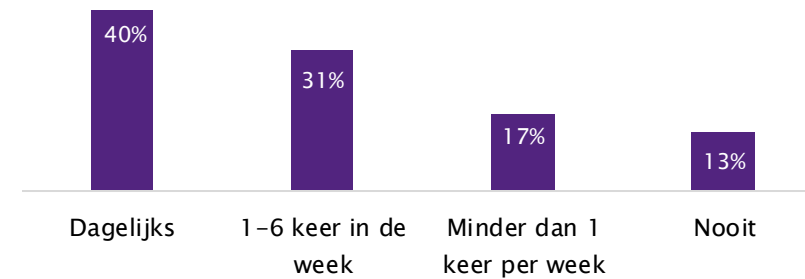
Hoe vaak drink je over het algemeen koffie?

Basis: Nederlanders (1.500)

Hoe vaak drink je over het algemeen thee?

Basis: Nederlanders (1.500)

NEDERLANDERS DRINKEN KOFFIE EN THEE VOORAL OM DE SMAAK. DAARNAAST DRINKT MEN KOFFIE UIT GEWOONTE EN THEE OM VOLDOENDE VOCHT BINNEN TE KRIJGEN

Waarom drink jij koffie?

Basis: koffiedrinkers (n=1.231)

Waarom drink jij thee?

Basis: theedrinkers (n=1.060)

De jongste groep (16-34 jaar) drinkt koffie vaker om er energie van te krijgen (36%) dan de oudere groepen (35+).

Vrouwen drinken vaker koffie omdat ze dit lekker vinden dan mannen (81% vs. 74%). Mannen daarentegen drinken vaker koffie uit gewoonte (40% vs. 28%) en om te ontspannen (20% vs. 15%).

NEDERLANDERS DRINKEN MET NAME GEEN KOFFIE OF THEE VANWEGE DE SMAAK. EEN VIJFDE DRINKT GEEN KOFFIE OMDAT ZE HET SLECHT VINDEN VOOR DE GEZONDHEID

Waarom drink je geen koffie?

Basis: Nederlanders die nooit koffie drinken (n=269)

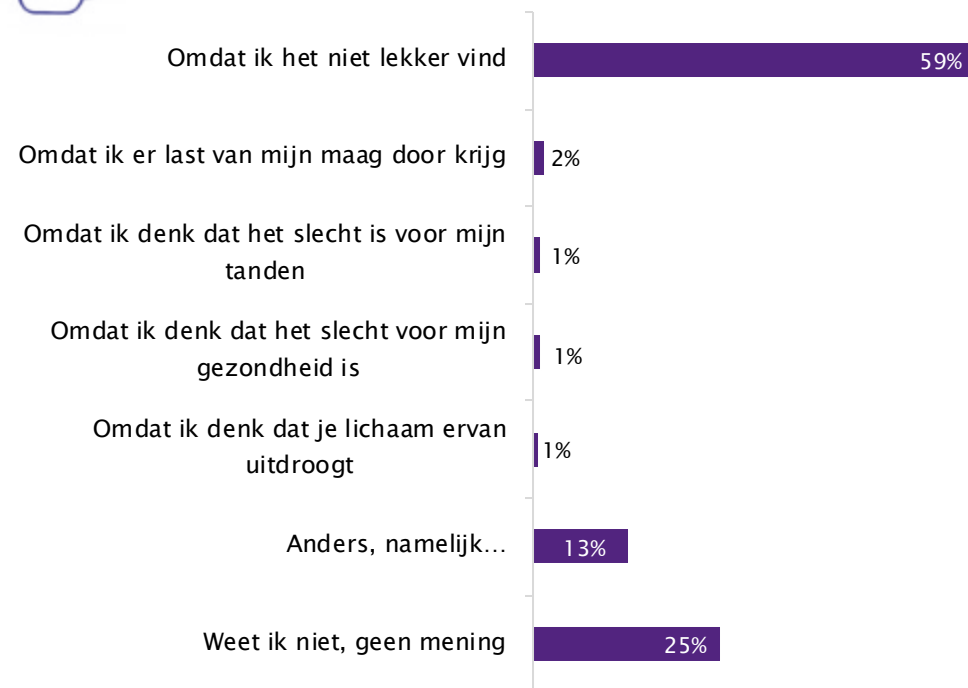

Jongere koffiedrinkers (16-34 jaar) drinken vaker geen koffie omdat zij denken dat het slecht is voor hun tanden (11%) en hun gezondheid (14%) dan koffiedrinkers boven de 35 jaar.

Waarom drink je geen thee?

Basis: Nederlanders die nooit thee drinken (n=440)

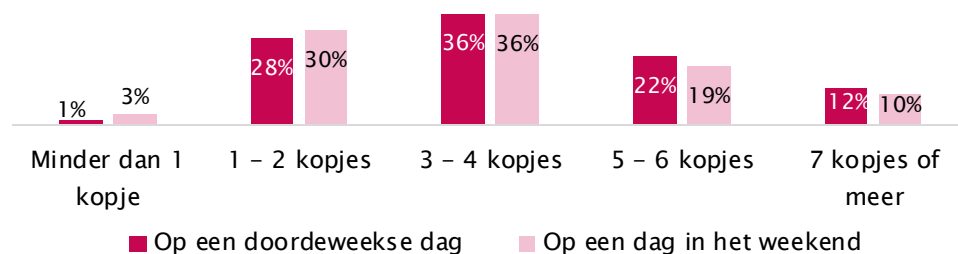
Vrouwen drinken vaker thee dan mannen omdat ze dit lekker vinden (74% vs. 58%), omdat het verwarmend is (26% vs. 17%), om voldoende vocht te drinken (51% vs. 40%) en om te ontspannen (24% vs. 17%).

GEMIDDELD WORDT ER PER DAG MEER KOFFIE DAN THEE GEDRONKEN, MET NAME DOOR MANNEN

Hoeveel kopjes koffie drink jij gemiddeld?

Basis: koffiedrinkers (1.231)

Gemiddeld 4,2 kopjes per doordeweekse dag

Gemiddeld 3,9 kopjes per dag in het weekend

Gemiddeld 4,1 kopjes per dag

Gemiddeld 4,4 kopjes koffie per dag

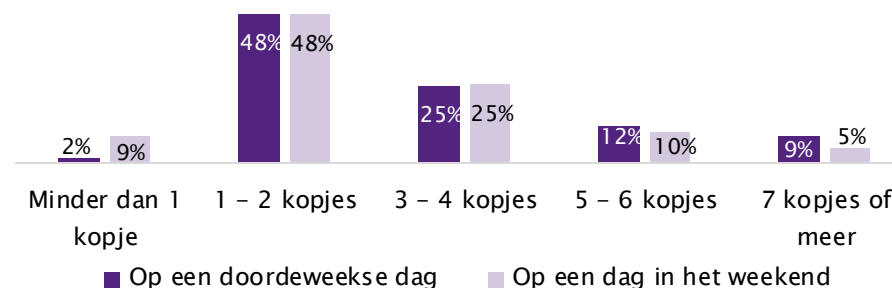

Gemiddeld 3,9 kopjes koffie per dag

Hoeveel koppen thee drink jij gemiddeld?

Basis: theedrinkers (n=1.060)

Gemiddeld 3,4 koppen per doordeweekse dag

Gemiddeld 2,7 koppen per dag in het weekend

Gemiddeld 3,2 koppen per dag

Gemiddeld 3,0 koppen thee per dag

Gemiddeld 3,4 koppen thee per dag

DRINKGEDRAG

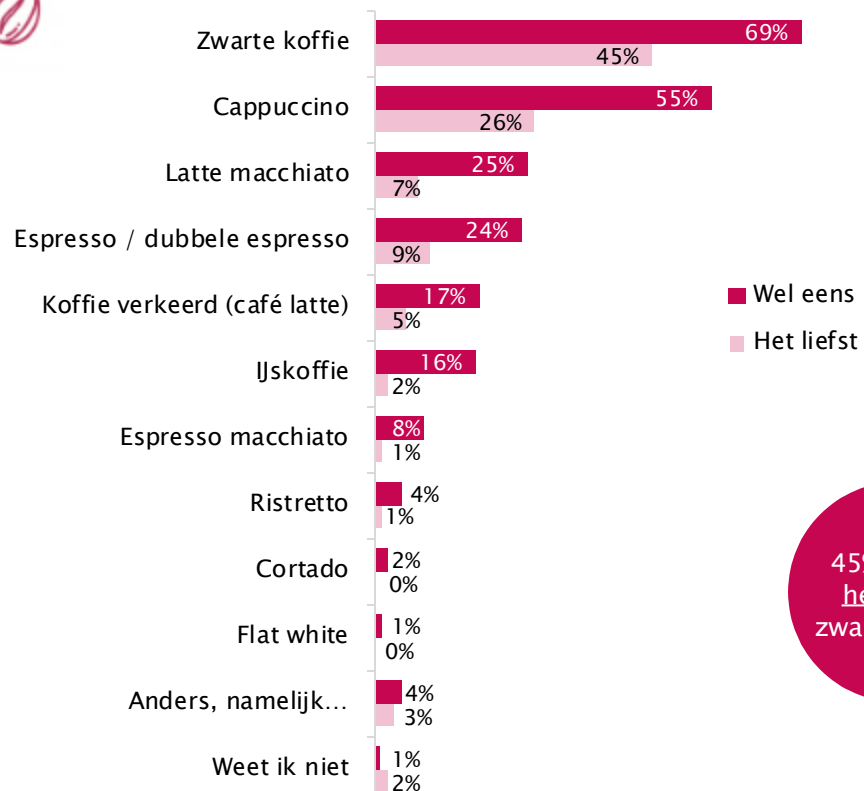

ZWARTE KOFFIE EN CAPPUCCINO WORDEN HET MEEST GEDRONKEN, ZWARTE KOFFIE VOORAL DOOR MANNEN EN CAPPUCCINO VOORAL DOOR VROUWEN

We lke koffievianten drink jij?

Basis: koffiedrinkers (n=1.231)

Mannen drinken vaker het liefst zwarte koffie dan vrouwen (51% vs. 38%). Vrouwen hebben meer de voorkeur voor koffie met melk (zoals cappuccino, koffie verkeerd en latte macchiato) dan mannen.

45% drinkt het liefst zwarte koffie

ER WORDEN VEEL VERSCHILLENDE SOORTEN THEE GEDRONKEN, WAARBIJ ZWARTE THEE DE FAVORIET IS. JONGERE THEEDRINKERS (16-34 JAAR) DRINKEN RELATIEF VAAK VRUCHTENTHEE EN VERSE MUNTTHEE

Theedrinkers onder de 35 jaar drinken vaker vruchtenthee (48%) en verse muntthee (45%) dan theedrinkers boven de 35 jaar.

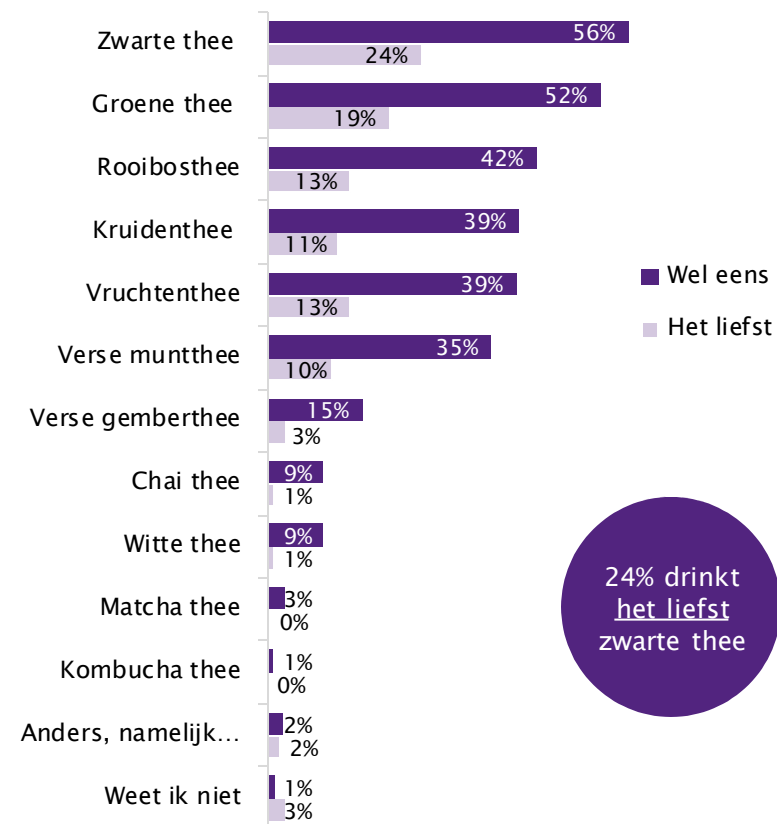
Zwarte thee wordt vaker gedronken door mannen dan door vrouwen (60% vs. 53%). Vrouwen drinken vaker verschillende soorten thee zoals groene thee, kruidenthee, rooibosthee, vruchtenthee, verse muntthee en verse gemberthee.

Gemiddeld drinken vrouwen 3,4 soorten thee en mannen 2,6 soorten.

Welke soorten thee drink jij?

Basis: theedrinkers (n=1.060)

24% drinkt het liefst zwarte thee

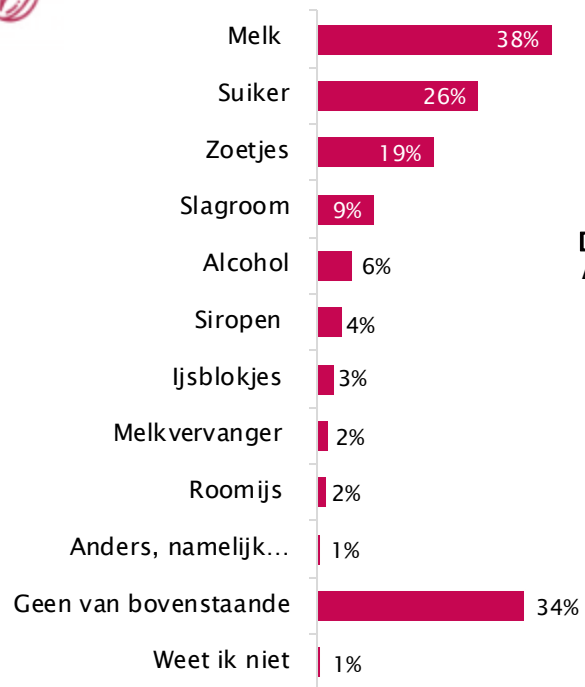

EEN DERDE VAN DE KOFFIE- EN THEEDRINKERS DRINKT ZIJN / HAAR KOFFIE OF THEE ZONDER TOEVOEGINGEN. TWEE OP DE VIJF KOFFIEDRINKERS DOET WEL EENS MELK IN DE KOFFIE

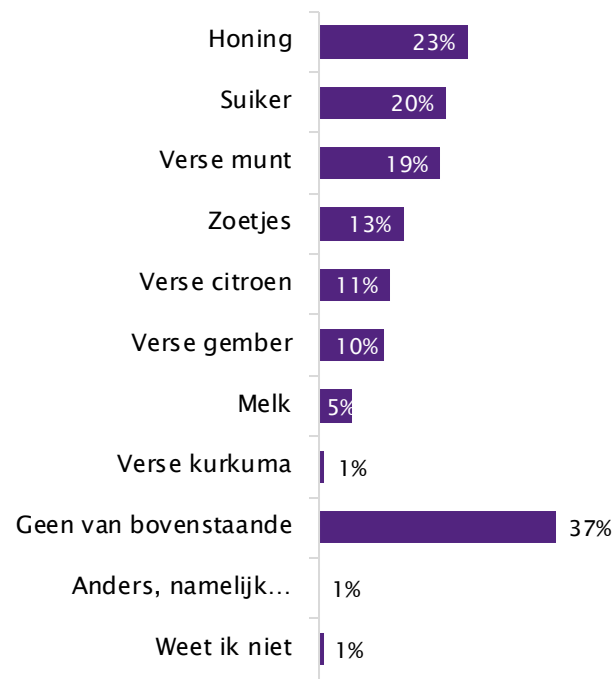
Wat doe je wel eens in je koffie?

Basis: koffiedrinkers (n=1.231)

Wat doe je wel eens in je thee?

Basis: theedrinkers (n=1.060)

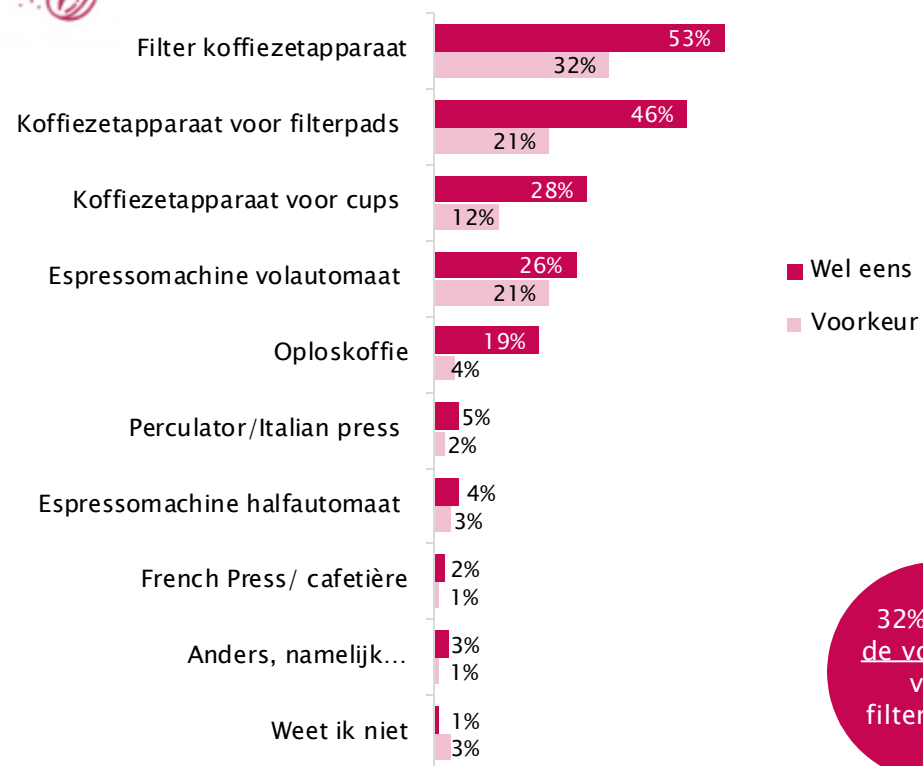
Drink je wel eens décafé?

Basis: koffiedrinkers (n=1.231)

FILTER KOFFIE EN KOFFIE VAN FILTERPADS WORDEN HET MEEST GEDRONKEN

 Ik drink wel eens koffie uit een
Basis: koffiedrinkers (n=1.231)

Jongere koffiedrinkers onder de 35 jaar drinken vaker koffie uit een koffiezetapparaat voor cups (38%) dan koffiedrinkers van 35 jaar en ouder.

Mannen drinken vaker koffie uit een filter apparaat dan vrouwen (56% vs. 50%). Vrouwen drinken daarentegen vaker koffie uit een koffiezetapparaat voor cups (31% vs. 25%) en oploskoffie (24% vs. 15%).

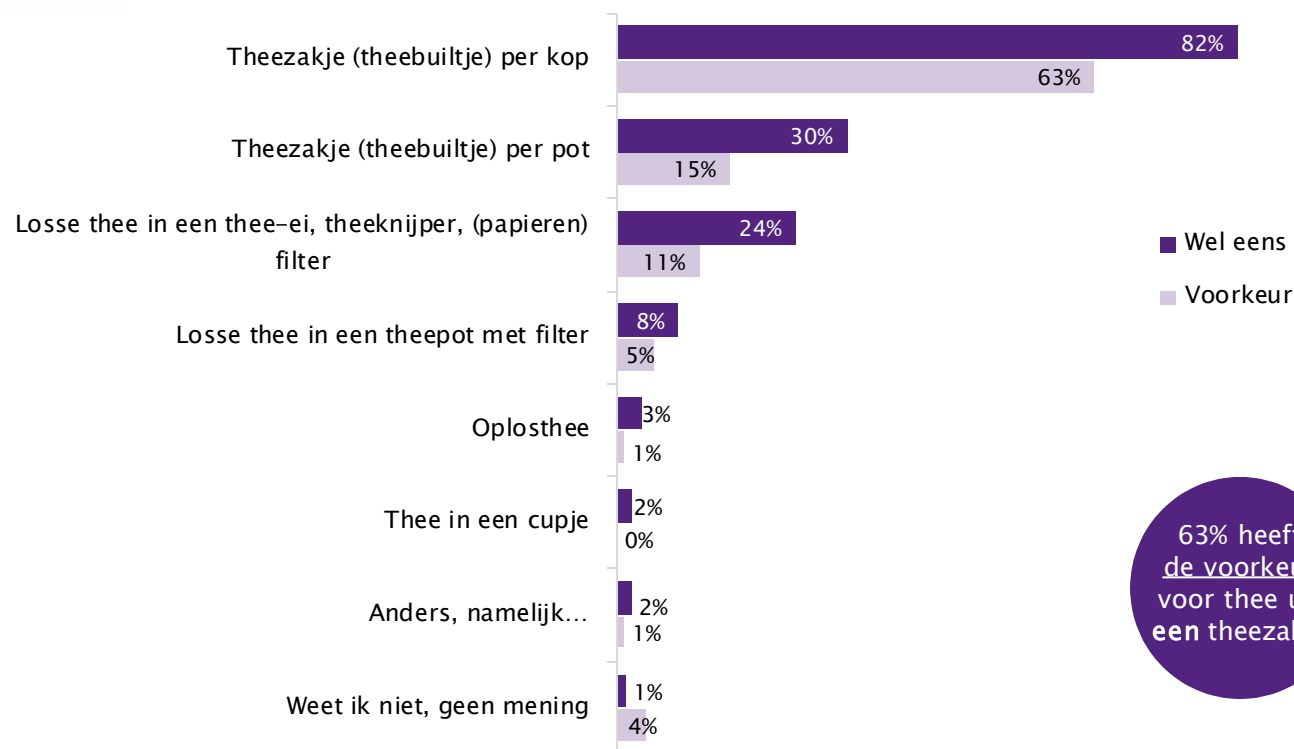
32% heeft de voorkeur voor filter koffie

DE MEERDERHEID VAN DE THEEDRINKERS DRINKT WEL EENS THEE UIT THEEZAKJES, HIER GAAT OOK DE MEESTE VOORKEUR NAAR UIT. EEN KWART DRINKT OOK WEL EENS LOSSE THEE IN EEN THEE-EI, -KNIJPER OF FILTER

Hoe drink jij thee?

Basis: theedrinkers (n=1.060)

63% heeft de voorkeur voor thee uit een theezakje

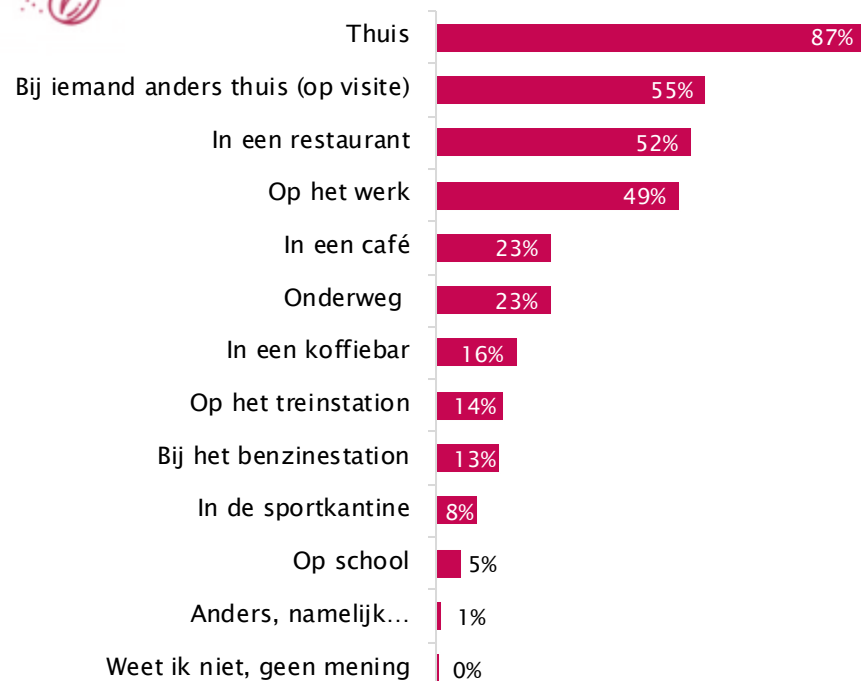

KOFFIE EN THEE WORDEN VOORNAMELIJK THUIS GEDRONKEN. DAARNAAST DRINKT MEN THEE EN VOORAL KOFFIE OP VISITE, OP HET WERK EN IN EEN RESTAURANT

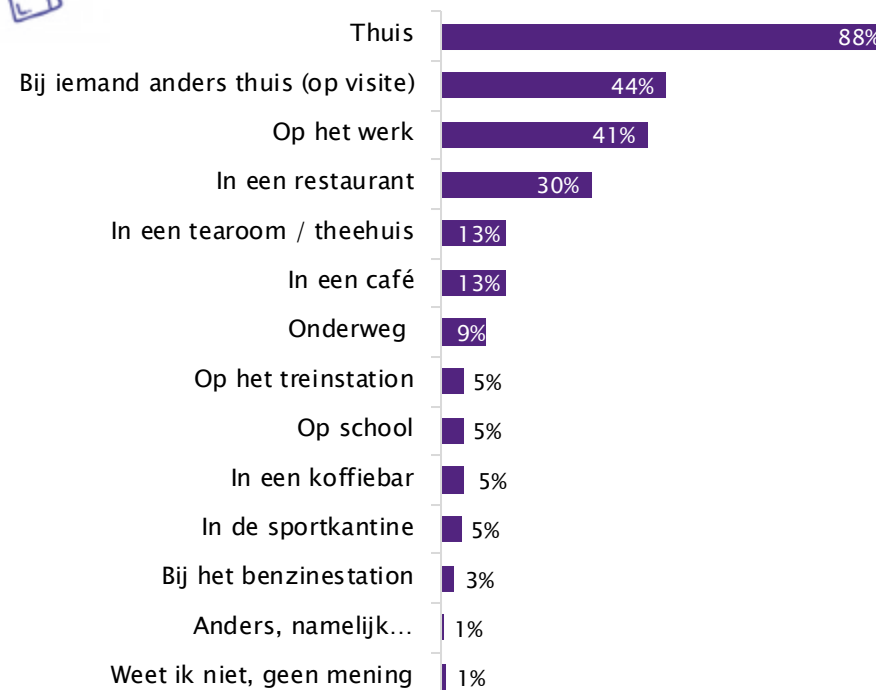
Waar drink jij wel eens koffie?

Basis: koffiedrinkers (n=1.231)

Waar drink jij wel eens thee?

Basis: theedrinkers (n=1.060)

Gemiddeld drinkt men koffie op meer locaties dan thee. Koffie wordt gemiddeld op 3,5 locaties gedronken en thee op 2,6 locaties.

KOFFIE- EN THEEAANBOD

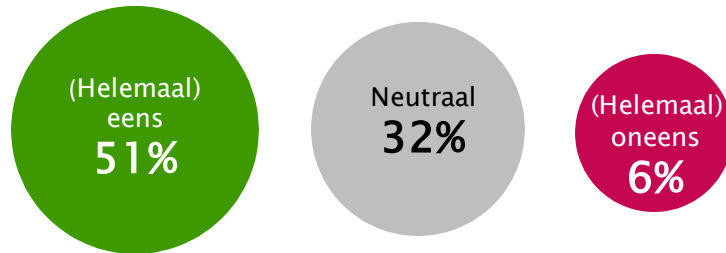

OVERALL DENKT MEN DAT ER NU MEER VARIËTEIT IS IN HET KOFFIE- EN THEE AANBOD DAN EEN JAAR GELEDEN

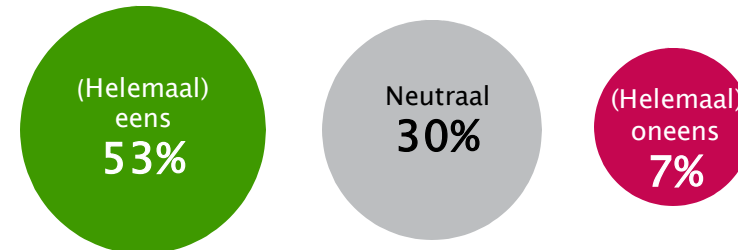
Koffieaanbod

Ik denk dat er nu meer variëteit in het aanbod aan koffie is (smaken, merken en soorten) dan een jaar geleden
Basis: koffiedrinkers (n=1.231)

Theeaanbod

Ik denk dat er nu meer variëteit in het aanbod aan thee is (smaken, merken en soorten) dan een jaar geleden
Basis: theedrinkers (n=1.060)

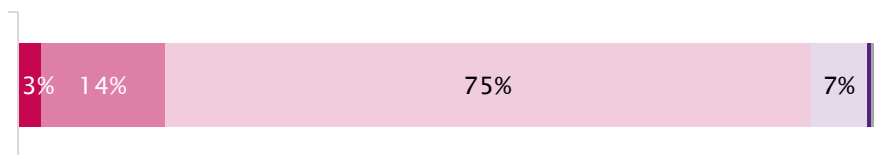
TWEE OP DE VIJF JONGE KOFFIEDRINKERS VINDT HET KOFFIE AANBOD IN DE SUPERMARKT (VEEL) TE BEPERKT. DRIE OP DE TIEN THEEDRINKERS VINDT HET THEEAANBOD IN DE SUPERMARKT (VEEL) TE UITGEBREID

Koffieaanbod in de supermarkt

Wat vind je van het aanbod (smaken, merken en soorten) van koffie in de supermarkt?

Basis: koffiedrinkers (n=1.231)

- Veel te uitgebreid
- Te uitgebreid
- Niet te uitgebreid, niet te beperkt
- Te beperkt
- Veel te beperkt
- Weet ik niet

Koffiedrinkers onder de 35 jaar vinden het aanbod van koffie in de supermarkt vaker (veel) te beperkt (22%) dan koffiedrinkers van 35 jaar en ouder.

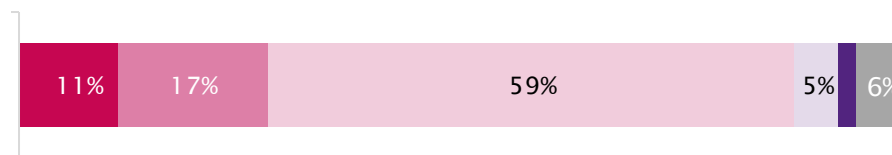
Mannen vinden het koffieaanbod in de supermarkt vaker (veel) te uitgebreid dan vrouwen (27% vs. 22%).

Theeaanbod in de supermarkt

Wat vind je van het aanbod (smaken, merken en soorten) van thee in de supermarkt?

Basis: theedrinkers (n=1.060)

- Veel te uitgebreid
- Te uitgebreid
- Niet te uitgebreid, niet te beperkt
- Te beperkt
- Veel te beperkt
- Weet ik niet

Mannen vinden het theeaanbod in de supermarkt vaker (veel) te uitgebreid dan vrouwen (34% vs. 24%).

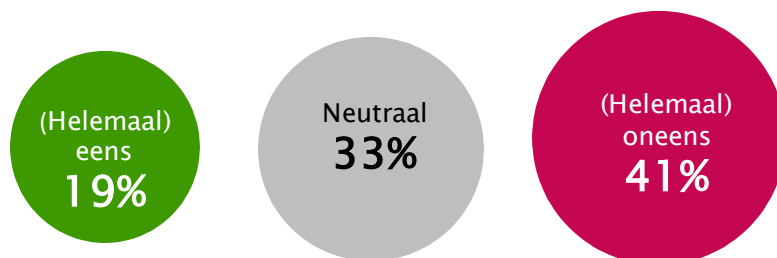
DE MEERDERHEID VAN ZOWEL DE KOFFIE- ALS THEEDRINKERS KIEST GEEN SPECIFIEKE HORECAGELEGENHEID VANWEGE HET KOFFIE-/THEEAANBOD

Koffieaanbod in de horeca

Het aanbod van koffie is voor mij een reden om voor een specifieke horecagelegenheid te kiezen

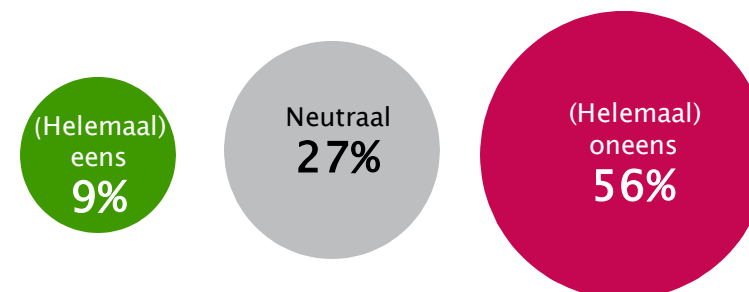
Basis: koffiedrinkers (n=1.231)

Theeaanbod in de horeca

Het aanbod van thee is voor mij een reden om voor een specifieke horecagelegenheid te kiezen

Basis: theedrinkers (n=1.060)

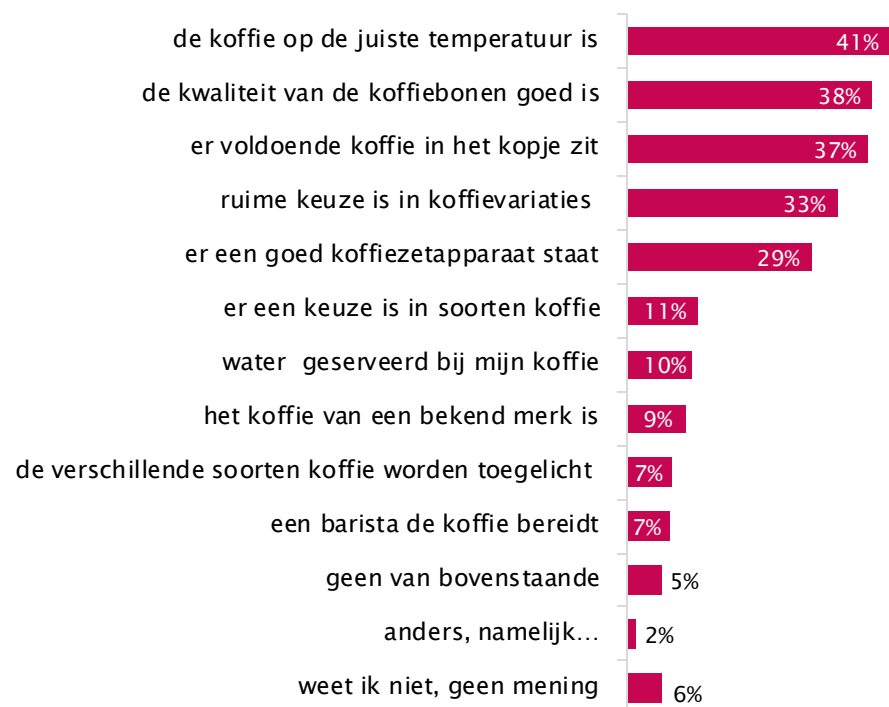
Voor vrouwen is het aanbod van koffie vaker een reden om voor een specifieke horecagelegenheid te kiezen dan voor mannen (22% vs. 16%).

DE JUISTE TEMPERATUUR, GOEDE KWALITEIT VAN DE KOFFIEBONEN EN DE HOEVEELHEID KOFFIE IN HET KOPJE VINDT MEN HET BELANGRIJKST BIJ HET DRINKEN VAN KOFFIE IN DE HORECA

Als ik koffie wil drinken in een horecagelegenheid vind ik het belangrijk dat...

Basis: koffiedrinkers (n=1.231)

Onder de 35 jaar hecht men bij het drinken van koffie in de horeca meer waarde aan een barista die de koffie bereidt. Boven de 35 vindt men het serveren van water bij de koffie, de juiste temperatuur en voldoende koffie in het kopje belangrijker.

Vrouwen vinden bij het drinken van koffie in horecagelegenheden het belangrijker dat er een ruime keus is dan mannen (40% vs. 26%). Mannen vinden juist koffie van een bekend merk belangrijker (11% vs. 7%).

THEEDRINKERS VINDEN DE HOEVEELHEID WATER IN HET KOPJE, DE TEMPERATUUR VAN HET WATER EN DE KEUZE IN THEESOORTEN HET BELANGRIJKST BIJ HET DRINKEN VAN THEE IN EEN HORECAGELEGENHEID

35-plussers vinden bij het drinken van thee in horecagelegenheden het belangrijker dat het in een voorverpakt zakje wordt aangeboden en dat het op de juiste temperatuur wordt geserveerd dan theedrinkers onder de 35 jaar.

Jongere theedrinkers (16-34 jaar) vinden het belangrijker dat er bijzondere/speciale theesoorten op de kaart staan en dat de verschillende soorten thee worden toegelicht op de menukaart, dan 35-plussers.

Als ik thee wil drinken in een horecagelegenheid vind ik het belangrijk dat...

Basis: theedrinkers (n=1.060)

FEITEN EN FABELS

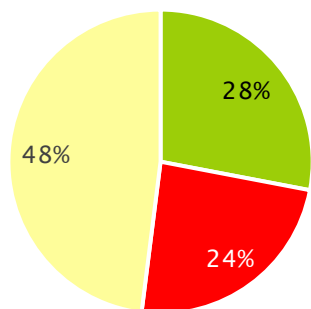
TWEE VIJFDE VAN DE KOFFIEDRINKERS DENKT DAT JE LICHAAM UITDROOGT VAN KOFFIE. OOK DENKT IETS MEER DAN TWEE VIJFDE DAT ZWARTE KOFFIE NIET IN DE SCHIJF VAN VIJF STAAT

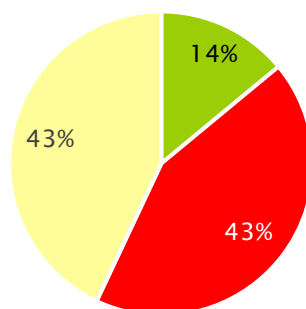
Is de volgende stelling juist of onjuist:

Basis: koffiedrinkers (n=1.231)

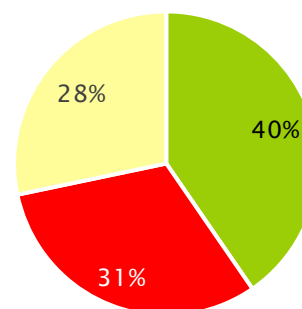
In een kopje espresso (40 ml) zit meer cafeïne dan in een kop filter koffie (125 ml)

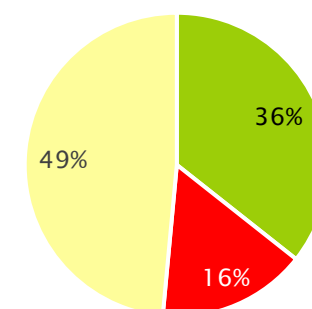
Zwarte koffie staat in de Schijf van Vijf

Van koffie droogt je lichaam uit

Koffie bevat minder dan 1 kcal per 100 ml

■ Juist ■ Onjuist ■ Weet ik niet

Jonge koffiedrinkers (16-34 jaar) denken vaker dan oudere koffiedrinkers dat er in een kopje espresso meer cafeïne zit dan in een kop filter koffie. Ook denken zij vaker dat zwarte koffie in de Schijf van Vijf staat.

Vrouwen zijn zich meer bewust van de calorieën in een kopje koffie dan mannen. 42% denkt dat koffie minder dan 1 kcal bevat per 100 ml in vergelijking met 30% van de mannen.

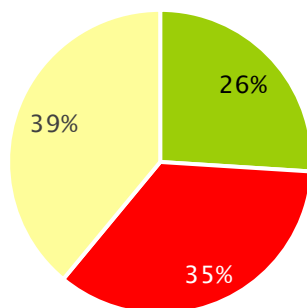
BIJNA DRIE OP DE VIJF THEEDRINKERS DENKT DAT GROENE THEE GEZONDER IS DAN ZWARTE THEE, VROUWEN ZIJN HIER MEER VAN OVERTUIGD DAN MANNEN

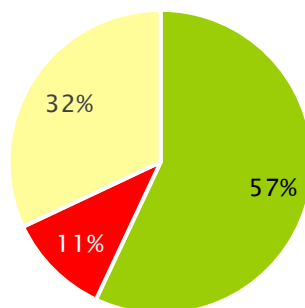
Is de volgende stelling juist of onjuist:

Basis: theedrinkers (n=1.060)

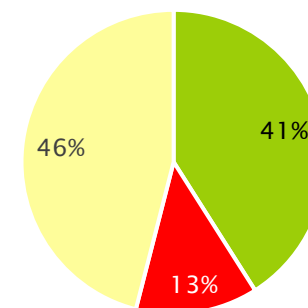
Groene thee bevat cafeïne

Groene thee is gezonder dan zwarte thee

Zwarte thee bevat meer cafeïne dan rooibos thee

■ Juist ■ Onjuist ■ Weet ik niet

Vrouwen denken vaker dat groene thee gezonder is dan zwarte thee in vergelijking met mannen (61% vs. 53%). Ook denken zij relatief vaak dat zwarte thee meer cafeïne bevat dan rooibos thee (46% vs. 35%).

BIJLAGEN

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Respons

In totaal hebben 1.433 koffie- en/of theedrinkers de vragenlijst helemaal ingevuld. Er zijn 13.237 uitnodigingen voor het onderzoek verstuurd. De respons bedraagt 11%.

Omschrijving	Aantal (ongewogen)
Aantal uitnodigingen (bruto steekproef)	13.237
Gestart met vragenlijst	2.011
Uitgescreend (geen doelgroep)	63
Uitgescreend (quotum vol)	436
Afgehaakt	74
Uitgescreend (niet goed ingevuld)	5
Gekwalificeerde deelnemers (netto steekproef)	1.433

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Steekproefomvang en betrouwbaarheid

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van een steekproef, niet iedereen uit de populatie heeft zijn of haar mening gegeven. Als de uitkomsten van dit onderzoek worden gebruikt om over de populatie uitspraken te doen, dan moeten betrouwbaarheidsmarges in acht worden genomen. Bij een steekproefomvang van $n=1.433$ bedraagt de maximale marge bij 95% betrouwbaarheid 3%.

Steekproef en steekproefkader

Als steekproefkader hebben we gebruik gemaakt van het onlinepanel van Panelclix. Wij werken met leveranciers die voldoen aan onze kwaliteitseisen conform het Research Keurmerk, gebaseerd op ISO-norm 20252. Uit het panel is een gestratificeerde steekproef getrokken.

Representativiteit

De basis steekproef is representatief voor de Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder naar leeftijd, geslacht en opleidingsniveau. Met behulp van een selectievraag is de doelgroep, Nederlanders die minimaal één keer per week koffie of thee drinken, geselecteerd. De representativiteit is bereikt door stratificatie van de steekproef (vooraf), quotering tijdens de dataverzameling en een kleine weging van de resultaten (achteraf). Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen van de wegingsvariabelen. Als referentiebestand hebben we gebruik gemaakt van de Gouden Standaard 2017, ontwikkeld door de MOA en het CBS.

Vragenlijst

De vragenlijst heeft online gestaan van 13 juli 2018 tot en met 20 juli 2018. De vragenlijst is in nauw overleg met Koffie & Thee Nederland tot stand gekomen. Gemiddeld hebben koffie- en/of theedrinkers 8 minuten nodig gehad om de vragenlijst in te vullen.

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Weging

In de tabel zijn de wegingsvariabelen terug te vinden met een overzicht van de aantallen voor en na weging.

Weging						
Geslacht en leeftijd	Ongewogen n			Gewogen n		
	Opleidingsniveau					
Man	Laag	Middel	Hoog	Laag	Middel	Hoog
18 t/m 24 jaar	43	51	8	43	52	8
25 t/m 34 jaar	17	53	41	20	53	41
35 t/m 44 jaar	24	49	41	24	49	42
45 t/m 54 jaar	36	60	49	35	60	44
55 t/m 64 jaar	34	48	38	34	48	38
65 jaar en ouder	56	55	38	56	55	39
Vrouw						
18 t/m 24 jaar	31	51	11	37	51	11
25 t/m 34 jaar	13	47	51	16	47	50
35 t/m 44 jaar	23	49	39	23	49	44
45 t/m 54 jaar	38	64	36	38	63	38
55 t/m 64 jaar	46	47	27	46	46	28
65 jaar en ouder	105	48	23	103	48	24

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Nederlanders (bruto steekproef)

Geslacht

Man	49%
Vrouw	51%

Leeftijd

18 t/m 24 jaar	14%
25 t/m 34 jaar	15%
35 t/m 44 jaar	15%
45 t/m 54 jaar	19%
55 t/m 65 jaar	16%
65 jaar en ouder	22%

Opleidingsniveau

Laag	32%
Middel	42%
Hoog	27%

In opdracht van Koffie & Thee Nederland,
29 augustus 2018

Anouk Tramper, anouk@ruigroknetaanel.nl

Joris de Jongh, joris@ruigroknetaanel.nl

